

Egyptisch Arabisch

L. van der Zijden-Holstvoogd en B. Gianuzzi

1. Taalbeschrijving

Het Arabisch is een Semitische taal die wordt gesproken door meer dan 422 miljoen mensen. Het Standaard Arabisch is de officiële taal in de meeste Arabische landen. Dit is de taal die op school geleerd wordt en gebruikt wordt door officiële instanties.

Egyptische kinderen groeien op met een (voornamelijk alleen gesproken) dialect van het standaard Arabisch. Vanwege de grootte van het land, zijn er ook binnen dit dialect nog varianten te vinden. Vooral de verschillen tussen het noordelijke en zuidelijke dialect kunnen behoorlijk zijn.

Het Egyptische dialect wordt door veel mensen verstaan vanwege de grote invloed van de Egyptische televisie en film in de Arabisch wereld.

Consonantsysteem

Tabel 1

Consonantsysteem van het Egyptisch Arabisch

	Coronaal					Dorsaal				
	Bilabiaal	Labiodentiaal	Dentiaal	Alveolair	Postalveolair	Palataal	Velair	Uvulair	Faryngaal	Glottaal
plosieven	p ₁	b		t	d		k	g ₃	q ₂	ʔ
emfatisch				t̤	d̤					
nasalen	m			n						
trill				r						
fricatieven		f	v ₁	s	z	ʃ (z) ₁	x	χ	ħ	h
emfatisch				s̤	z̤					
liquida				l						
half						j	w			
klinkers										

Zwart: consonanten komen ook in het Nederlands voor. groen alleen Egyptisch-Arabisch

consonanten tussen haakjes zijn allofonen

₁Deze klanken komen in het Egyptisch Arabisch alleen in leenwoorden voor.

₂De q komt heel weinig voor in het Egyptisch Arabisch (itt Marokkaans Arabisch). De klank wordt in het noorden als een glottisslag uitgesproken en in het zuiden als een /g/; De klank wordt alleen als een /q/ uitgesproken in het Standaard Arabisch (formeel taalgebruik).

₃De /g/ wordt in het zuiden uitgesproken als /dʒ/.

De emfatische klanken zijn aparte fonemen, maar het verschil met de niet-emfatische varianten is moeilijk te horen. Naar verluid is er vooral een verschil te horen in de klinkers voor en na de emfatische consonant. Omdat het beoordelen van klinkers geen doel is van Speakaboo, zijn de emfatische consonanten buiten de test gelaten. Ook de /p/, /v/, /ʒ/ en /q/ komen niet in de test voor vanwege hun lage frequentie in de taal.

Syllabestructuur

In tegenstelling tot het Marokkaans Arabisch komen woord initiale clusters weinig voor in het Egyptisch Arabisch. Woorden beginnen bij voorkeur met één consonant en niet met een vocaal. Ook al lijkt het soms voor een niet moedertaal-spreker dat een woord met een vocaal begint, dan is het waarschijnlijker dat de vocaal vooraf gegaan wordt door een /ʔ/ (glottisslag).

Finale clusters van maximaal 2 consonanten komen veel voor en worden daarom ook vroeg verworven.

Klemtoon

De klemtoon ligt meestal op de laatste syllabe, als dit een CVC-syllabe is. Als dit niet zo is, dan krijgt de voorlaatste syllabe de klemtoon.

2. Verwervingsvolgorde consonanten

De geraadpleegde literatuur (Saleh et al. (2007) en Ammar et al. (2006) is niet eenduidig over de verwervingsvolgorde van de consonanten in het Egyptisch Arabisch.

Het grootste verschil tussen de onderzoeken van Saleh et al. (2007) en Ammar et al. (2006) betreft de verwerving van de /b/ and /d/. Het is onwaarschijnlijk dat deze klanken, die wijdverspreid zijn in de talen van de wereld en articulatorisch weinig complex, pas na het 4^e jaar verworven zouden zijn, zoals wordt gesuggereerd in het onderzoek van Ammar et al. (2006). Van de emphatische klanken is wel bekend dat deze laat worden verworven en pas rond het 8^e levensjaar volledig beheerst worden. Op basis van de vergelijking met het Nederlands komen Blumenthal et al. (in voorbereiding) tot de volgende meest waarschijnlijke verwervingsvolgorde.

Tabel 2

Meest waarschijnlijke verwervingsvolgorde van consonanten in het Egyptisch Arabisch

leeftijd	fonemen
< 2;6	b, t, d, m, n, ʔ
2;6 – 3;6	k, f, ʃ, h, s, l, w, z, g
2;6-4	ħ, ʁ, j
>4	r, ɡ, ʁ, ʕ

3. Veel voorkomende fonologische processen

Devoicing

/r/ deviatie

Sibilant deviatie

Clusterreductie

Syllabereductie

Weglaten emphatische uitspraak

4. Toegestane lexicale variaties

Geen gegevens.

5. Prestaties van zich normaal ontwikkelende Egyptische peuters in Nederland

Geen gegevens.

6. Bronnen

- Amayreh, M.M. (2003). Completion of the Consonant Inventory of Arabic, *Journal of speech, Language, and Hearing Research, Vol. 46*, p. 517-529 (Jordanië).
- Abou-Elsaad, T., Baz, Hemmat, El-Banna, M. (2009). Developing an Articulation Test for Arabic-Speaking School-Age Children, *Folia Phoniatica et Logopaedica, 61*: 275-282.
- Ammar, W., Morsi, R. (2006). Phonological Development and Disorders: Colloquial Egyptian Arabic, in Z. Hua and B. Dodd (Eds.) *Phonological development and disorders in children: A multilingual perspective* (pp. 216-232). Clevedon, UK :Multilingual Matters.
- Badry, F. (2009). *Milestones in Arabic Language Development. Encyclopedia of Language and Literacy Development*, p. 1-7, London, ON: Canadian Language and Literacy Research Network.
- Blumenthal, M., Gianuzzi, B., Holstvoogd, L., Ruiters, E. de, Bos, P. (2017) *De ontwikkeling van een spraakproductie-screeningtool in twee Arabische dialecten voor meertalige kinderen in Nederland.* (in voorbereiding).
- Omar, M. K., & Nydell, M. K. (2007). *The acquisition of Egyptian Arabic as a native language.* Georgetown University Press.
- Saleh, M. Shoeib, R., Hegazi, M. Ali, P. (2007). Early Phonological Development in Arabic Egyptian Children: 12-30 Months, *Folia Phoniatica et Logopaedica, 58*: 234-240.
- Wiig, E. El-Halees, Y. (2000). Developing a Language Screening Test for Arabic-Speaking Children. *Folia Phoniatica et Logopaedica, 52*:260-274 (Jordanië en Palestina).